

POSTANOWIENIE

Dnia 3 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej zażaleniem **D. C.** na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 25 stycznia 2018 r. w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron, w dniu 3 września 2019 r., zażalenia D. C.

na zarządzenie Prezesa Sądu Rejonowego w W. z dnia 6 czerwca 2019 r.,

o odmowie przyjęcia kasacji od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. III Kp (...),

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2019 r., Prezes Sądu Rejonowego w W. , na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 519 k.p.k., odmówił przyjęcia kasacji złożonej przez D. C. od postanowienia Sąd Rejonowego w W. z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. akt II Kp (...), jako niedopuszczalnej z mocy ustawy.

D. C. osobiście sporządzonym zażaleniem, zaskarżył zarządzenie z dnia 6 czerwca 2019 r. W uzasadnieniu skarżący podniósł, że nie składał kasacji, a jedynie wniosek o „sporządzenie kasacji i jej parafowanie przez przydzielonego obrońcę z urzędu”. Ponadto skarżący wskazał m.in., że „(...) Prezes Sądu - nie występuje w trybie judykacyjnym, a jedynie może podejmować czynności dyscyplinarne, z odwołaniem sędziego i wykazaniem jawnej obrazy prawa lub obiektywizmu, albo z innych powodów wskazanych w „Kodeksie postępowania karnego”, natomiast „art. 530 § 2 k.p.k. odnosi się do innego składu orzekającego a

nie do Prezesa Sądu - który nie ma zdolności judykacyjnych". D. C. wniósł o oddalenie „pisma Pani Prezes” jako „niedopuszczalnego z mocy prawa”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd Najwyższy zdecydował o uchyleniu zaskarżonego zarządzenia wobec tego, że jego wydanie wynikało z błędnego uznania pisma skarżącego z dnia 26 lipca 2018 r. za wyrażającego wolę zainicjowania postępowania kasacyjnego. Tymczasem z treści tego pisma, jak również lektury akt sprawy należy wywodzić, że intencją skarżącego nie było zaskarżenie kasacją postanowienia z dnia 26 lipca 2018 r.

Celem uzasadnienia stanowiska Sądu Najwyższego należy przytoczyć podejmowane w niniejszej sprawie czynności. Postanowieniem z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. III Kp (...), Sąd Rejonowy w W., po rozpoznaniu zażalenia D. C., utrzymał w mocy postanowienie Prokuratora Rejonowego w W. w przedmiocie zatrzymania D. C. prawa jazdy kategorii B (k. 41).

W dniu 31 lipca 2018 r. (data stempla pocztowego), D. C. złożył pismo z dnia 26 lipca 2018 r. zatytułowane „Skarga na wydane orzeczenie 26.VII.2018r. i naruszenie prawa” (k. 45-46 – pismo). Jako adresata tego pisma wskazał: Sąd Najwyższy – Izba Karna – Izba Dyscyplinarna, jak również Prokuraturę Rejonową w W. oraz Rzecznika Praw Obywatelskich (jako „organ wolnościowy - uczestnik”).

Zarządzeniem upoważnionego Sędziego Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 sierpnia 2018 r. ww. pismo zostało uznane za „skargę do Sądu Najwyższego – Izby Karnej - Izby Dyscyplinarnej”, w związku z czym D. C. wyznaczono pełnomocnika z urzędu (pkt 3 zarządzenia). Na marginesie należy odnotować, że D. C. w tym zarządzeniu jest określany mianem „pokrzywdzonego”, tymczasem taki jego status nie wynika z treści zaskarżonego postanowienia z dnia 26 lipca 2018 r.). Ponadto w zarządzeniu mylenie określono jego adresata wskazując nazwisko „pokrzywdzonego Z. G.” (k. 49). W tym samym zarządzeniu nakazano potraktować pismo skarżącego z dnia 26 lipca 2018 r. ponadto jako: 1) skargę skierowaną do Rzecznika Praw Obywatelskich (pkt 7 zarządzenia); 2) zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa (pkt 8 zarządzenia) oraz 3) pismo dotyczące postępowania sądowego toczącego się pod sygnaturą III K 78/18 (pkt 9 zarządzenia).

Pismem z dnia 3 września 2018 r. (jest to również data wpływu do Sądu Rejonowego) D. C. wniósł o skierowanie sprawy ponownie do Prokuratury Rejonowej w W. w zakresie zatrzymania prawa jazdy. Zarządzeniem z dnia 5 września 2018 r. ww. wniosek został przekazany zgodnie z właściwością do sprawy III K (...) Sądu Rejonowego w W. , natomiast odpis wniosku przesłano do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich (k. 60). W dniu 7 września 2018 r. do Sądu Rejonowego w W. wpłynęło pismo D. C. opatrzone datą 4 września 2018 r., zatytułowane „zażalenie na treść protokołu” (k. 63). Zarządzeniem Sędziego z dnia 19 września 2018 r. D. C. został wezwany do sprecyzowania pisma „z 3.09.2018 r.” tj. czy należy je potraktować jako wniosek o sprostowanie protokołu posiedzenia z dnia 26 lipca 2018 r. (k. 64). W odpowiedzi na powyższe, D. C. , w piśmie z dnia 12 października 2018 r., wskazał sposób sprostowania protokołu (k. 75). Postanowieniem z dnia 29 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w W. nie uwzględnił wniosku D. C. o sprostowanie protokołu posiedzenia z dnia 26 lipca 2018 r. (k. 81). Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone zażaleniem złożonym w dniu 31 grudnia 2018 r. przez D. C. (k. 90, k. 88 – 89). W dniu 9 stycznia 2019 r. wpłynęło pismo autorstwa D. C. zatytułowane „ponowne zażalenie na całe postanowienie z dnia 29.11.2018 r.” (k. 85).

Zarządzeniem z dnia 20 maja 2019 r. upoważniony Sędzia Sądu Rejonowego w W. wezwał D. C. , w terminie 7 dni, do sprecyzowania stanowiska: „czy Pismo z dnia 26 lipca 2018 roku (k. 45 - 46) oznaczone Skarga na wydane orzeczenie z dnia 26 lipca 2018 roku i na naruszanie prawa stanowi wyłącznie Skargę kasacyjną czy także Zażalenie na Postanowienie z dnia 26 lipca 2018 roku”. Jednocześnie poinformowano D. C., że zgodnie z art. 426 § 1 k.p.k. od orzeczeń wydanych przez Sąd odwoławczy na skutek rozpoznania zażalenia nie przysługuje środek odwoławczy, a wniesienia takiego środka nie wywołuje żadnych skutków prawnych (k. 92).

Zarządzeniem wydanym również w dniu 20 maja 2019 r., nakazano poinformować D. C. , że „(...) wobec złożonej Skargi do Sądu Najwyższego Izby Karnej (k. 45-46) [...] przepis art. 519 KPK zawiera katalog orzeczeń, od których przysługuje kasacja i są nimi prawomocny wyrok Sądu Odwoławczego kończący postępowanie, prawomocne postanowienie Sądu Odwoławczego o umorzeniu

postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93 a KK. Postanowienie wydane w trybie art. 437 par. 1 KPK w przedmiocie rozpoznania zażalenia na Postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy, a takim Postanowieniem jest także Postanowienie z dnia 26 lipca 2018 roku sygn. akt III Kp (...), nie jest wymienione w katalogu art. 519 KPK. Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2016 roku sygn. akt I KZP 6/16 Postanowienie Sądu utrzymujące w mocy postanowienie Prokuratora o umorzeniu postępowania w fazie in rem, nie jest prawomocnym postanowieniem sądu kończącym postępowanie w rozumieniu art. 521 par. 1 k.p.k. Interpretacja taka odnosi się także do Postanowienia Sądu utrzymującego Postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy, które także nie jest Postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. Wobec powyższego z uwagi na brak spełnienia przesłanek formalnych, zważywszy na wskazaną linię orzecniczą Sądu Najwyższego, niedopuszczalne jest przyjęcie kasacji w niniejszej sprawie.” Jednocześnie zarządzono, że pismo z dnia 26 lipca 2018 r. zostanie przedstawione Prezesowi Sądu Rejonowego w W. celem rozważenia wydania zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji (k. 95).

D. C. korespondencję zawierającą informacje o ww. zarządzeniach odebrał w dniu 6 czerwca 2019 r. (k. 7 akt Sądu Najwyższego).

Zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2019 r., Prezes Sądu Rejonowego w W. , na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 519 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji złożonej przez D. C. od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. akt II Kp (...), jako niedopuszczalnej z mocy ustawy.

Wskazaną powyżej decyzję D. C. odebrał w dniu 26 czerwca 2019 r. (k. 128).

W piśmie dnia 12 czerwca 2019 r. (data nadania) D. C. podniósł, że „skarga z dnia 26.07.2018 r. stanowi zażalenie z odniesieniem do art. 430 § 2 k.p.k. – gdzie w przedmiotowej sprawie powinien orzekać sąd w innym składzie a tego nie uczyniono. Na zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie – art. 429 § 2 k.p.k.” (k.105).

Stosownie do treści zarządzenia z dnia 5 lipca 2019 r. wydanego przez upoważnionego Sędziego Sądu Rejonowego poinformowano ponownie skarżącego, że na postanowienie wydane na skutek rozpoznania zażalenia nie

przysługuje środek odwoławczy; środek odwoławczy wniesiony od orzeczenia sądu odwoławczego jest niedopuszczalny z mocy ustawy w rozumieniu art. 429 § 1 k.p.k. i żaden Sąd nie jest uprawniony do jego rozpoznania, a wniesienie takiego środka nie wywołuje skutków prawnych (k. 109).

Zażaleniem z dnia 1 lipca 2019 r. (data stempla pocztowego) D. C. zaskarżył zarządzenie z dnia 6 czerwca 2019 r. (k. 132). Wskazał w nim, że „nie składał kasacji a jedynie wniosek o sporządzenie kasacji i jej parafowanie przez przydzielonego obrońcę”. Wspomniał też o wyroku z dnia 22 listopada 2018 r. i do tego wyroku odniósł zawarte w punkcie 5 i 6 uzasadnienia swojego zażalenia stwierdzenia co do dopuszczalności i terminu wywiedzenia kasacji (jest tam wyraźnie mowa o wyroku, który wydał SSR D. L. oraz o odwołaniu przyznania się do winy i o rozprawie). W aktach sprawy znajduje się także pismo skarżącego z dnia 11 czerwca 2019 r. (data wpływu do Sądu Rejonowego – 14 czerwca 2019 r.). z którego wynika, że skarżący bezskutecznie domagał się wywiedzenia kasacji w jego sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 14 listopada 2018 r. (k. 113-114). Jest to zatem inna sprawa niż ta, która poskutkowała wydaniem zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji z dnia 6 czerwca 2019 r.

Wobec przedstawionego przebiegu postępowania nie ma wątpliwości, że wydając w dniu 6 czerwca 2019 r. zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji błędnie przyjęto, iż skarga skarżącego z dnia 26 lipca 2018 r. wyraża wolę zainicjowania postępowania kasacyjnego w stosunku do prawomocnego postanowienia o zatrzymaniu jego prawa jazdy. Zaskarżone zarządzenie zostało wydane zanim skarżący mógł odpowiedzieć na wezwanie o doprecyzowanie, jak należy traktować jego pismo z dnia 26 lipca 2018 r. (wezwanie zostało przez skarżącego odebrane w dniu 6 czerwca 2019 r., zatem w dniu wydania zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji). Z odpowiedzi skarżącego wynika, że jego zamiarem nie było wniesienie kasacji a jedynie zażalenia na postanowienie z dnia 26 lipca 2018 r. W świetle powyższego, zarządzenie z dnia 6 czerwca 2019 r. należało uchylić jako wydane na skutek błędnego odczytania treści pisma skarżącego z dnia 26 lipca 2018 r. Wydanie orzeczenia następczego w tej sprawie nie jest konieczne, bowiem pismo skarżącego z dnia 26 lipca 2018 r. spowodowało zainicjowanie szeregu czynności stanowiących odpowiedź na jego żądania (por. np.: przywołane powyżej

zarządzenie z dnia 30 sierpnia 2018 r., k. 49, jak również zarządzenie z dnia 5 lipca 2019 r., k. 107).

Niezależnie od podniesionych uwag należy stwierdzić, że w zarządzeniu z dnia 6 czerwca 2019 r. Prezes Sądu Rejonowego w W. wyraził słuszny pogląd, iż nie jest dopuszczalne wniesienie kasacji od postanowienia sądu utrzymującego w mocy postanowienie prokuratora o zatrzymaniu prawa jazdy. Zgodnie z art. 519 k.p.k. oskarżony może wnieść kasację tylko od pewnej kategorii postanowień, mianowicie od postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a kodeksu karnego. Do tej kategorii nie należy postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.